

Hållbarhetsstrategi för Ekerö kommun 2025-2030

Fastställt av	Ekerö kommunfullmäktige 2025-03-03 § 13
Ansvarig förvaltning	Kommunstyrelsen
Diarienummer	KS 2024/311
Gäller fr.o.m.	2025-03-03
Ersätter	(Ny)

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Varför en hållbarhetsstrategi?	3
Agenda 2030	4
Hur har strategin tagits fram?	4
Vem riktar sig strategin till?	4
Hur behöver vi arbeta?	4
Kommunens möjligheter att påverka	5
Styrning, finansiering, genomförande och uppföljning	6
Fokusområden	6
Ekerö kommuns fokusområden.....	7
1. Hållbar ledning och styrning.....	7
2. Minskad klimatpåverkan	9
3. Hållbar naturmiljö	11
4. Motståndskraftig och robust kommun	12
5. Demokratiskt och inkluderande samhälle.....	14
6. Hållbar arbetsmarknad och konkurrenskraftigt näringsliv	17
Bilaga 1 – Begreppsordlista	19

Sammanfattning

Figur 1. Sammanfattar Ekerö kommuns hållbarhetsarbete, samt hur det ska bidra till att kommunens vision uppnås.

Varför en hållbarhetsstrategi?

Hållbarhetsstrategin för Ekerö kommun 2025–2030 har tagits fram för att säkerställa att vi inom den kommunala organisationen arbetar tillsammans för en hållbar framtid för alla som bor, lever och verkar i Ekerö kommun - idag och i framtiden. Strategin utgår från en tydlig politisk inriktning om att Ekerö kommun ska utvecklas hållbart.

Strategin ska öka förståelsen för vad hållbar utveckling innebär ur ett Ekeröperspektiv samt inspirera och vägleda till såväl hållbara beslut i vardagen som stora förändringsprocesser inom området.

Agenda 2030

Ekerö kommun står bakom Agenda 2030 och de 17 globala mål som beslutades av FN 2015. Målen stakar ut en handlingsplan för att möjliggöra för miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbara samhällen. Agendans mål är integrerade och ömsesidigt beroende av varandra. Många av hållbarhetsfrågorna går hand i hand med kommunens uppdrag, som i sin tur påverkas av vår omvärld och den globala utvecklingen, exempelvis klimatförändringar, världsläget, värderingar, normer, lagstiftning och innovationer.

Hur har strategin tagits fram?

Hållbarhetsstrategin har tagits fram av en grupp med representanter från olika förvaltningar, och som är kunniga inom olika hållbarhetsområden. Genom att analysera omvärldshändelser, hur andra kommuner arbetar, politiska riktlinjer, mål, lagar och nuläget i relation till Agenda 2030, har gruppen tagit fram förslag på strategins struktur och innehåll.

Förslagen har diskuterats och justerats i olika omgångar med förvaltningarna och politiken innan de slutligen godkännts av kommunfullmäktige.

Vem riktar sig strategin till?

Strategin riktar sig främst till medarbetare i den kommunala organisationen samt dess nämnder, styrelser och helägda kommunala bolag. Strategin syftar även till att involvera och inspirera kommunens invånare, civilsamhället och näringsliv att delta i hållbarhetsarbetet.

Hur behöver vi arbeta?

Ett systematiskt arbetssätt ligger till grund för Ekerö kommuns hållbarhetsarbete. Hållbarhetsarbetet utgår från samverkan i kommunens hela organisation och skapar förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling genom att arbeta tillsammans med invånare, myndigheter, näringsliv, föreningsliv och civilsamhälle. All verksamhetsutveckling bör gynna en hållbar utveckling för Ekerö kommun och dess invånare. Omvärldsbevakning, innovativa lösningar och idéer bejakas genom ett starkt lärandeperspektiv.

Arbetet ska bedrivas i hela det geografiska området för Ekerö kommun. Åtgärder ska planeras ur ett helhetsperspektiv och hänsyn till påverkan utanför kommunens gränser ska vägas in.

Kommunens möjligheter att påverka

Ekerö kommuns möjlighet att bedriva hållbarhetsarbete begränsas av i vilken grad en fråga kan styras eller påverkas, det vill säga den kommunala organisationens rådighet (Fig. 2). Rådigheten skiljer sig åt mellan olika hållbarhetsfrågor, vilket innebär att det i vissa fall är möjligt att göra positiva framförflyttningar på egen hand, medan det i andra fall kräver samarbete med olika intressenter. Insatser som den kommunala organisationen har direkta möjligheter att påverka bör prioriteras.

Figur 2. Visualiserar den kommunala organisationens möjlighet att påverka, dvs. dess rådighet.

Styrning, finansiering, genomförande och uppföljning

Vägledande principer och förhållningsätt till hållbar utveckling förtydligas genom hållbarhetspolicyn som gäller hela den kommunala organisationen, dess styrelser, nämnder och helägda kommunala bolag. Den följs av hållbarhetsstrategin som ger vägledning för kommunens prioriteringar på medellång sikt, till år 2030.

Handlingsplaner och verksamhetsplaner kompletterar hållbarhetsstrategin med konkreta åtgärder som ska genomföras på kortare sikt. Detta arbete inkluderas i det årliga budgetarbetet för att säkerställa finansiering.

Genomförandet av åtgärder sker inom olika verksamheter eller genom program, planer, projekt, uppdrag eller utredningar, beroende på vad som behövs göras.

Den utveckling och de mål som den kommunala organisationen önskar uppnå följs upp genom indikatorer och status i en hållbarhetsrapportering. Detta sker i samband med årsredovisningen.

Fokusområden

Strategin omfattar sex fokusområden som styr hur den kommunala organisationen ska arbeta för att Ekerö ska bli en mer hållbar kommun.

Fokusområden för Ekerö kommun:

- 1 Hållbar ledning och styrning
- 2 Minskad klimatpåverkan
- 3 Hållbar naturmiljö
- 4 Motståndskraftig och robust kommun
- 5 Demokratiskt och inkluderande samhälle
- 6 Hållbar arbetsmarknad och konkurrenskraftigt näringsliv

Under varje fokusområde finns:

- inledande text som beskriver området, dess möjligheter och utmaningar för Ekerö kommun
- inriktningar för Ekerö kommun och det aktuella fokusområdet
- kopplingar till specifika styrdokument som kompletterar och utvecklar strategin
- kopplingar till Agenda 2030s globala mål.

Ekerö kommuns fokusområden

1. Hållbar ledning och styrning

Ekerö kommuns hållbarhetsarbete ska bedrivas långsiktigt och integrerat i alla verksamheter. Ett systematiskt arbetssätt med tydliga målsättningar och uppföljning är en förutsättning för att uppnå ständig förbättring. Målsättningar och åtgärder inom hållbarhet ska vara en del av den löpande verksamhetsutvecklingen och integrerat i den övergripande budget och målstyrningen.

Engagerad ledning och medarbetare är betydelsefullt för att skapa en kultur där hållbarhet är integrerat i verksamheterna. Genom transparent och kontinuerlig kommunikation om hållbarhetsfrågor kan engagemanget stärkas - såväl internt som externt. Att samarbeta, prova nya arbetssätt och kontinuerligt lära nytt är andra inslag som bidrar till att önskade förändringar och målsättningar kan uppnås.

En genomsnittlig kommun upphandlar mellan 20 och 30 procent av sin årliga budget¹. Genom kravställning i upphandling och avtal har den kommunala organisationen stor möjlighet att minska klimat- och miljöpåverkan samt negativa sociala och ekonomiska konsekvenser av inköpsbeslut.

Hållbarhetsaspekter ska vägas in i relevanta beslut som tas i kommunen samt vid upphandling och inköp. Att veta vilket som är det mest hållbara beslutet på sikt är inte alltid enkelt. Ofta behöver helt olika faktorer, som ekonomi och nytta, med olika tidshorisonter vägas emot varandra. Genom att göra hållbarhetskonsekvensbedömningar inför beslut kan hållbarhetseffekterna tydligare vägas mot andra intressen.

¹ Källa: Upphandlingsmyndigheten och SKR; Sveriges Kommuner och Regioner.

I Ekerö kommun når vi hållbar ledning och styrning genom att

- hållbarhet ingår i den kommunala organisationens styrmodell
- ställa hållbarhetskrav i upphandlingar
- göra hållbarhetskonnekvensbedömningar för relevanta beslut
- ställa hållbarhetskrav på kommunala bolag genom ägardirektiv
- ställa hållbarhetskrav på den kommunala organisationens investeringar
- systematiskt arbeta med uppföljning, utvärdering och ständig förbättring av hållbarhetsarbetet
- möjliggöra och inspirera till ökad delaktighet i kommunens hållbarhetsarbete.

Styrdokument kopplade till hållbar ledning och styrning:

- hållbarhetspolicy
- upphandlingspolicy
- personalpolicy
- digitaliseringspolicy
- finansiella riktlinjer
- ägardirektiv
- Ekerö kommuns värdegrund.

2. Minskad klimatpåverkan

Jordens klimat blir allt varmare och riskerna med klimatförändringarna ökar i takt med uppvärmningen. Snabba utsläppsminskningar är nödvändiga för att mildra allvarliga effekter för människor och natur. Sveriges långsiktiga mål är att landet ska ha nettonoll utsläpp av växthusgaser senast år 2045 och därefter negativa utsläpp.

I Ekerö kommun beslutade det politiska styret år 2024 att vi ska arbeta aktivt för att uppnå nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2040. Utsläppen från verksamheter inom kommunens geografiska yta ska vara minst 85 procent lägre än utsläppen år 1990. Kompletterande åtgärder får tillgodoräknas för att kompensera för resterande utsläpp.

Redan till 2030 ska den kommunala organisationen ha tagit stora mätbara kliv mot en klimatsmart och hållbar drift. Det är angeläget att inte bara titta på de utsläpp av växthusgaser som sker inom Ekerö kommun, utan också utsläpp som sker på andra platser till följd av konsumtion av varor och tjänster som konsumeras i kommunen. All konsumtion bör vara långsiktigt hållbar och inte ske på kommande generationers bekostnad.

Den enskilt största källan till växthusgasutsläpp inom Ekerö kommun är transporter. Därför är det särskilt viktigt att möjliggöra och skapa incitament för fler invånare att minska klimatpåverkan från sina transporter. Även sett ur ett konsumtionsperspektiv är transporter den största källan till utsläpp. Efter transporter kommer konsumtion av mat, följt av bostad som största källor till klimatutsläpp ur ett konsumtionsperspektiv².

Om vi ska sänka våra utsläppsnivåer krävs det insatser inom många områden - inte bara inom de som idag ger upphov till störst utsläpp.

² Källa: <https://www.sei.org/tools/konsumtionskompassen/>

För att uppnå ett mer klimatsmart och resurseffektivt samhälle bör i första hand onödig konsumtion minimeras, det kan till exempel göras genom att minska matsvinn eller energieffektivisera byggnader. Den konsumtion som inte kan undvikas behöver göras så hållbar som möjligt genom att välja varor och tjänster med liten klimatpåverkan. Därutöver krävs insatser för en mer cirkulär ekonomi där vi återanvänder produkter och återvinner material i mycket större utsträckning än idag.

I Ekerö kommun når vi minskad klimatpåverkan genom att

- planera och utveckla kommunen på sätt som understödjer en resurseffektiv cirkulär ekonomi
- ställa klimatkrav när kommunen bygger nytt eller renoverar
- verka för minskad klimatpåverkan från transporter och resor
- verka för en effektiv energianvändning i den kommunala organisationens lokaler
- främja produktion och lagring av förnybar energi
- verka för ökad kolinbindning.

Styrdokument kopplade till minskad klimatpåverkan:

- hållbarhetspolicy
- energiplan
- avfallsplan
- översiktsplan
- trafikplan
- upphandlingspolicy och riktlinjer.

3. Hållbar naturmiljö

Utöver klimatkrisen finns ytterligare två tydliga globala kriser. Den ena är naturkrisen, det vill säga förlusten av ekosystem och biologisk mångfald. Den andra är kemikaliekrisen – att ett stort antal mänskligt framställda kemikalier sprids i vår miljö och många av dem ansamlas i naturen och i människors och djurs kroppar.

Ekerö kommun har stora områden både på land och vatten med höga naturvärden. Hoten mot dessa värden är flera. Några exempel är klimatförändringar, undanträngning (till exempel när naturskog huggs ned och ersätts av en sorts träd i samma ålder), invasiva arter samt utsläpp och spridning av föroreningar.

För att bevara och stärka naturvärden i kommunen behöver till exempel områden med höga värden skyddas från exploatering, utsläpp av skadliga ämnen måste minimeras och invasiva arter bekämpas. Kommunägd mark bör förvaltas med fokus på ekosystemtjänster och biologisk mångfald.

I Ekerö kommun når vi en hållbar naturmiljö genom att

- verka för att bevara, restaurera och utveckla naturområden med höga värden
- arbeta för minskade utsläpp av förorenande ämnen till vatten
- beakta värdet av ekosystemtjänster i den fysiska planeringen
- arbeta för fler träd och mer grönska i kommunens tätorter
- arbeta för minskad användning av skadliga kemikalier i kommunens verksamheter.

Styrdokument kopplade till hållbar naturmiljö:

- VA-plan
- översiktsplan
- upphandlingspolicy och riktlinjer.

4. Motståndskraftig och robust kommun

Sedan början av 2020-talet har säkerhetsläget i Sverige försämrats avsevärt, vilket beror på flera faktorer som till exempel ökat hot från främmande makt och våldsbejakande extremism, pågående klimatförändringar samt nya utbrott av smittsamma sjukdomar.

Vårt samhälle är starkt beroende av fungerande el- och IT-infrastruktur, vilket gör många verksamheter sårbara. Störningar i elförsörjningen påverkar alla samhällsviktiga funktioner, och den ökande elektrifieringen har förstärkt denna sårbarhet. Samtidigt har beroendet av digitala tjänster ökat, vilket även medfört ökade risker och sårbarhet på en rad områden, så som risker för ID-kapning, dataintrång och desinformation.

Klimatförändringar har betydande konsekvenser för människor, djur och naturmiljöer samt påverkar de befintliga samhällsstrukturerna. Ökad nederbörd och intensiva regnfall ökar risken för översvämningar, medan ett fuktigare klimat påverkar byggnader och infrastruktur. Värmeböljor medför hälsorisker, ökad brandrisk samt vattenbrist och torka. Detta påverkar även jordbruket och grundvattennivåerna negativt. Samlat gör klimatförändringarna samhället mer sårbart.

I sin strävan mot att vara en motståndskraftig och robust kommun måste den kommunala organisationen arbeta för att minska sårbarheter i samhällsviktig verksamhet, skydda kritisk infrastruktur och sträva efter att bli mer självförsörjande. Med den ökade hotnivån behöver den kommunala organisationen vara redo att hantera potentiella attacker och deras konsekvenser, vilket kräver lokala krigs- och krisberedskapsplaner och rutiner för samarbete med andra myndigheter, invånare och aktörer.

I Ekerö kommun skapar vi motståndskraft och robusthet genom att

- ha en hög krig- och krisberedskap vad gäller kontinuitetsplanering, kriskommunikation, samordning och resurser
- ha en hög säkerhetsmedvetenhet i den kommunala organisationen
- ställa krav på ny bebyggelse och infrastruktur efter ett förväntat framtida klimat
- kontinuerligt underhålla befintlig kommunal bebyggelse och infrastruktur
- använda multifunktionella, naturbaserade lösningar för att minska riskerna med klimatförändringarna
- främja lokal produktion av livsmedel och energi.

Styrdokument kopplade till motståndskraftig och robust kommun:

- översiktsplan
- VA-plan
- upphandlingspolicy och riktlinjer
- nödvattenplan
- kris- och beredskapsplan.

5. Demokratiskt och inkluderande samhälle

Globalisering, migration, urbanisering och digitalisering har fört det globala närmare det lokala och förändrat rollerna för både stat och kommun. Nya aktörer och drivkrafter har fått större inflytande i de politiska och ekonomiska systemen, vilket har lett till mer komplexa samhällsutmaningar som minskat tilliten mellan aktörer. Exempelvis har organiserad brottslighet och välfärdsbrott ökat, och desinformationskampanjer på sociala medier har påverkat förtroendet för socialtjänsten och viljan att söka och ta emot stöd. Trenderna kan mötas genom att verka för mer dialog, inkludering, transparens samt rutiner för att motverka korruption och otillbörlig påverkan.

På lokal nivå kan vi se liknande utmaningar. SCB:s medborgarundersökningar visar att många invånare i Ekerö kommun är missnöjda med sin möjlighet att påverka kommunala beslut samt hur kommunen arbetar för delaktighet, integration och tolerans. Förtroendet för kommunens politiker och anställda är något lägre än riksgenomsnittet och många upplever en brist på insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter.

För att möta dessa utmaningar på ett socialt hållbart sätt är det viktigt att inkludera medborgarna i beslutsfattandet och stärka samverkan med invånare, civilsamhället och näringslivet. Genom att utveckla medborgarinflytandet och använda deltagaraktiva metoder kan kommunen och invånarna dela kunskap och erfarenheter. Denna ömsesidiga delaktighet bidrar till ett stärkt socialt kapital, där ökad transparens och insyn leder till större förståelse för de beslut som fattas. Ökad dialog och transparens ger även kommunen en möjlighet att bemöta ryktesspridning och ge medborgarnas verktyg för att bilda sig faktabaserade åsikter.

En annan viktig faktor för ett demokratiskt och inkluderande samhälle är människors upplevda livskvalitet. Platser med hög livskvalitet lockar invånare, besökare och företag, vilket stärker den lokala gemenskapen. Samtidigt kan stora skillnader i livsvillkor och upplevd livskvalitet leda till polarisering, minskad tillit och kriminalitet, vilket påverkar viljan att delta och ta ansvar för samhällsutvecklingen.

Ekerö kommun står inför utmaningar när det handlar om ökad psykisk ohälsa bland barn och unga, skolfrånvaro, en växande åldrande befolkning samt fler som lider av ofrivillig ensamhet. För att hantera dessa frågor krävs ökad samverkan, med både civilsamhället, Region Stockholm, andra myndigheter samt näringsliv. Genom att skapa ett rikt fritids-, idrotts- och kulturutbud kan vi stärka hälsan och livskvaliteten för alla, samtidigt som vi utvecklar mötesplatser för ökad delaktighet och gemenskap. Alla, oavsett bakgrund och livsvillkor, ska ha möjlighet att ta del av detta utbud i Ekerö kommun.

I Ekerö kommun når vi ett demokratiskt och inkluderande samhälle genom att

- utveckla kommunens strukturer för att öka medborgares möjlighet till delaktighet och inflytande
- se över och utveckla kommunens arbete och strukturer för samverkan med civilsamhället, exempelvis genom idéburet offentligt partnerskap
- främja transparens och sprida information om kommunens organisation, beslutsfattande och hur medborgare kan påverka
- motverka korruption och otillåten påverkan
- främja inkludering, tillgänglighet och lika möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder
- arbeta för ökad tillgänglighet i den kommunala organisationens fysiska och digitala miljöer
- arbeta för ökad jämlikhet och jämställdhet
- främja fysisk och psykisk hälsa hos invånarna
- tillsammans med andra erbjuda en bredd av fritidsaktiviteter för alla invånare
- arbeta för utbildning av hög kvalitet
- bevara och tillgängliggöra kommunens kultur- och naturmiljöer
- motverka och förebygga kriminalitet, organiserad brottslighet och välfärdsbrottslighet.

Styrdokument kopplade till ett demokratiskt och inkluderande samhälle:

- Ekerö kommuns ungdomspolitiska mål
- Ekerö kommuns biblioteksplan
- läroplaner
- riktlinjer avseende vuxna med missbruks- och beroendeproblem
- riktlinjer för arbete mot våld i nära relationer
- riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd
- digitaliseringspolicy, strategier för digitalisering inom skola och omsorg.

6. Hållbar arbetsmarknad och konkurrenskraftigt näringsliv

En hållbar arbetsmarknad och ett konkurrenskraftigt näringsliv är avgörande för Ekerö kommuns långsiktiga utveckling. Som kommunens största arbetsgivare spelar den kommunala organisationen en central roll. Inom det privata näringslivet dominerar tjänsteföretag, byggsektorn, besöksnäringen och jordbruket. Dessa företag är inte bara viktiga för välfärden utan också för att skapa ett levande och dynamiskt samhälle. Näringslivet och den kommunala organisationen är dessutom centrala aktörer i den gröna omställningen, som det finns potential att utveckla.

Ekerö kommun behöver leverera god service och verksamhet som motsvarar invånarnas och företagens förväntningar. Samtidigt står välfärdssektorn inför stora kompetensutmaningar, särskilt på grund av en åldrande befolkning. I en tid med ökad konkurrens om arbetskraft blir det allt viktigare att lyfta fram vad som gör det attraktivt att arbeta inom kommunen. Eftersom den kommunala organisationen ibland har svårt att erbjuda konkurrenskraftiga löner, blir andra faktorer som attraktivitet, kompetensutveckling, flexibilitet och möjligheter till nya arbetssätt centrala i kampen om arbetskraft.

Den kommunala organisationen har också en roll i att stödja kompetensförsörjning och matchning på arbetsmarknaden. Genom samarbete med olika aktörer kan kommunen exempelvis uppmuntra fler att välja utbildningar som leder till anställning samt arbeta för att inkludera personer som står långt från arbetsmarknaden.

Att verka för en hållbar utveckling av näringslivet genom att inspirera och stödja hållbara val, attrahera fler ”gröna” företag och utveckla nya affärsområden är angeläget de kommande åren. Den kommunala organisationen behöver även intensifiera arbetet med att få fler att studera vidare samt minska långtidsarbetslösheten för att möjliggöra meningsfull sysselsättning för fler. Detta kan tillgodose behov inom omsorgen, ge invånarna en trygg försörjning och i vissa fall öka skatteintäkterna, samtidigt som andra samhällskostnader minskar.

I Ekerö kommun skapar vi en hållbar arbetsmarknad och konkurrenskraftigt näringsliv genom att

- vara en av Sveriges mest företagervänliga kommuner
- främja ett grönt näringsliv och utveckla ekoturism
- verka för en inkluderande arbetsmarknad
- verka för att fler personer som står långt ifrån arbetsmarknaden ska närma sig reguljär arbetsmarknad eller annan meningsfull sysselsättning
- verka för att den kommunala organisationen ska vara en attraktiv arbetsgivare
- arbeta aktivt för att få fler att arbeta inom omsorgen.

Styrdokument kopplade till hållbart arbetsliv och konkurrenskraftigt näringsliv:

- näringslivsstrategin
- personalpolicyn.

Bilaga 1 – Begreppsordlista

Begrepp eller ord

Förklaring

Nettonollutsläpp

Nettonollutsläpp innebär en strävan att minska utsläppen av växthusgaser inklusive koldioxidutsläpp, och att de utsläpp som ändå förekommer ska kompenseras med åtgärder som binder motsvarande mängd kol, så kallad kolinbindning.

Nettonoll ersätts ibland av ”klimatneutralitet”.

Kolinbindning

Kolinbindning är att binda in koldioxid. Detta kan ske på olika sätt, exempelvis genom att koldioxid;

- 1) binds in i växter och mark
- 2) löses upp i vatten
- 3) tas upp direkt ur luften eller ur rökgaser
- 4) binds in vid vittring av mineraler i berggrunden eller när cement härdar.

Cirkulär ekonomi

Cirkulär ekonomi är ett verktyg, eller en ekonomisk modell, som kan användas för att minska samhällets resursanvändning och den miljöpåverkan som följer av denna.

En cirkulär ekonomi är motsatsen till den linjära. I stället för att tillverka, köpa och kassera sakerna, utnyttjar man i en cirkulär ekonomi allt som man tillverkat så länge det går. Och när sakerna en dag är förbrukade återanvänds och återvinns så mycket som möjligt om och om igen.

Ekosystem

Ett ekosystem är allt levande och den miljö som finns i ett område i naturen, där alla delar jobbar tillsammans. Växter, djur, småkryp, vatten, maskar – alla delar är viktiga.

Ett ekosystem kan till exempel vara ett korallrev, en skog eller området runt en stubbe.

Begrepp eller ord

Förklaring

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som ekosystemen ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet.

Exempel på vad ekosystemtjänsterna ger är mat, vatten och ren luft. Det kan handla om att:

- grönområden med vegetation och vatten i en stad ger ekosystemtjänster som kan ge bättre luftkvalitet, bättre lokalklimat, bullerdämpning och möjlighet till närodlade livsmedel och naturupplevelser.
- skogar kan bidra med vattenreglering, kolinbindning, pollinering, natur för upplevelser och produktion av livsmedel, träråvara och bioenergi.
- havet ger oss livsmedel form av fisk, musslor och skaldjur. Havet är även en viktig klimatreglerare som tar upp mängder med koldioxid.

Mer finns att läsa bland annat på Naturvårdverkets hemsida.

Naturbaserade lösningar

Naturbaserade lösningar är åtgärder som utgår från naturens förmåga för att lösa samhällsutmaningar. Några exempel är blandskog för att minska brandrisk, restaurera våtmarker för lösa vattenbrist och skyfallsparker för att minska översvämningsrisk.

Mer finns att läsa bland annat på Naturvårdverkets hemsida.

Biologisk mångfald

Begreppet biologisk mångfald är ett samlingsbegrepp för all den variation som finns mellan och inom arter och livsmiljöer på jorden. Den biologiska mångfalden spelar en avgörande roll för naturens grundläggande funktioner, så som pollinering och rening av luft och vatten.

Invasiv art

En invasiv art är en art som introducerats till områden utanför sitt ursprungliga utbredningsområde, som sprider sig av egen kraft, som skadar ekosystemet som de introducerats till, hotar den biologiska mångfalden, har negativa effekter på jordbruk och dylikt, åstadkommer ekonomisk skada, eller påverkar hälsan negativt hos djur, natur och människor.

Invasiva arter kan ha introducerats oavsiktligt eller avsiktligt.